

2^ο ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Οργάνωση:
Εργαστήριο Ηλεκτρομυογραφίας και Κλινικής Νευροφυσιολογίας

Α Νευρολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών

Αθήνα, 23 – 26 Σεπτεμβρίου 2012

Ξενοδοχείο «Golden Age»
(Μιχαηλακοπούλου 57, Αθήνα)

Υπεύθυνος Φθινοπωρινού Σχολείου:
Ν. Καρανδρέας, Αναπλ. Καθ. Νευρολογίας Παν/μίου Αθηνών

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Κυριακή 23 Σεπτεμβρίου 2012

09:00	Παρουσίαση προγράμματος Καθορισμός ομάδων και εκπαιδευτών
09:30 – 10:00	Εισαγωγική ομιλία (Ε. Σταμπουλής)
10:00 – 11:00	ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ (Ν. Καρανδρέας)
1. Δυναμικό ηρεμίας
  2. Δυναμικό ενέργειας
  3. Μετάδοση δυναμικού ενέργειας
  4. Κατηγοριοποίηση νευρικών και μυϊκών ινών
  5. Σχέση διαμέτρου-ταχύτητας-ύψους δυναμικού
  6. Ηλεκτρικός ερεθισμός νευρικής-μυϊκής ίνας
  7. Νευρομυϊκή σύναψη
  8. Εξωκυττάρια καταγραφή δυναμικών

- 11:00 - 11:30 ΔΙΑΛΛΕΙΜΑ
- 11:30 - 12:00 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ (Ε. Αναγνώστου)
1. Ενισχυτές
  2. Φίλτρα
  3. Υπολογισμός μέσου όρου
  4. Ανόρθωση, Ολοκλήρωση
  5. Καταγραφικά ηλεκτρόδια
- 11:30-12:00 ΕΠΙΔΕΙΞΗ (Ε. Αναγνώστου)
- 12:00-12:30 ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ - ΣΥΝΘΕΤΑ ΔΥΝΑΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (Ν. Καρανδρέας)
1. Κινητική μονάδα
  2. Δυναμικό κινητικής μονάδας (ΔΚΜ)
  3. Σύνθετο μυϊκό δυναμικό ενέργειας (ΣΜΔΕ)
  4. Σύνθετο αισθητικό δυναμικό ενέργειας (ΣΑΔΕ)
- 12:30-13:30 ΗΛΕΚΤΡΟΜΥΟΓΡΑΦΗΜΑ - ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟ (Ν. Καρανδρέας)
1. Συνθήκες, προϋποθέσεις καταγραφής
  2. Ηρεμία
  3. Δραστηριότητα τελικής κινητικής πλάκας
  4. Δεσμιδώσεις-Τονική δραστηριότητα
  5. Διαβάθμιση σύσπασης-Επιστράτευση ΔΚΜ
  6. Μορφολογία ΔΚΜ (διάρκεια, ύψος, φάσεις)
  7. Μέγιστη εκούσια σύσπαση-κόπωση
  8. Διαφορές μυών (ΔΚΜ, επιστράτευση)
  9. Επιφανειακό ΗΜΓ (διαφορές, χρήση)
- 13:30 - 16:00 ΔΙΑΛΛΕΙΜΑ
- 16:00-16:30 ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΗΛΕΚΤΡΟΜΥΟΓΡΑΦΙΑ (Ν. Καρανδρέας)
1. Μέτρηση των μορφολογικών χαρακτηριστικών των ΔΚΜ
  2. Ανάλυση στροφών/ύψους
  3. Ανάλυση συχνοτήτων
  4. Ολοκλήρωμα, RMS
- 17:00-17:30 ΕΠΙΔΕΙΞΗ (Ν. Καρανδρέας)

Δευτέρα 24 Σεπτεμβρίου 2012

- 9:30-10:30 ΗΛΕΚΤΡΟΜΥΟΓΡΑΦΗΜΑ - ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ (Θ.Ζαμπέλης)

1. Παθολογική δραστηριότητα ηρεμίας
  - α. Αυτόματη δραστηριότητα μυϊκών ινών (ινιδικά, θετικά, μυοτονική εκφόρτιση, επαναληπτικές υψίσυχνες εκφορτίσεις)
  - β. Αυτόματη δραστηριότητα κινητικών μονάδων (δεσμιδώσεις, τετανία, μυοκυμία, νευρομυοτονική εκφόρτιση, τρόμος, υπέρτονία)
2. Παθολογική επιστράτευση
  - α. Βλάβη του περιφερικού κινητικού νευρώνα
  - β. Πρωτοπαθής μυϊκή βλάβη
  - γ. Βλάβη του κεντρικού κινητικού νευρώνα
3. Παθολογικά μορφολογικά χαρακτηριστικά
4. Περιγραφή παθολογικών ευρημάτων
  - α. Ποιοτική
  - β. Αδρή ποσοτική
  - γ. Αυτόματη ποσοτική ανάλυση

10:30-11:00 ΕΠΙΔΕΙΞΗ (Θ.Ζαμπέλης)

11:00-11:30 ΔΙΑΛΛΕΙΜΑ

11:30-12:00 ΠΙΘΑΝΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ- ΕΠΙΔΕΙΞΗ (Ν. Καρανδρέας)

1. Κακή οργάνωση της εξέτασης
2. Βραχυκυκλωμένο βελονοειδές ηλεκτρόδιο
3. Λάθος στις ενισχυόμενες συχνότητες
4. Κακή τοποθέτηση βελονοειδούς ηλεκτροδίου
5. Απόσταση από τις μυϊκές ίνες
6. Μετακίνηση του ηλεκτροδίου κατά τη σύσπαση
7. Κακή θέση του μυός για τη σύσπαση
8. Πόνος-κόπωση

12:00-13:00 ΗΜΓ Μ. Μ. ΙΝΑΣ (Ν. Καρανδρέας)

1. Φυσιολογική βάση
2. Ηλεκτρόδιο-Ζώνη διέλευσης
3. Καταγραφική τεχνική
4. Υπολογισμός χρονοδιακύμανσης (Jitter)
5. Αποκλεισμός ινών
6. «Πυκνότητα» μυϊκών ινών
7. ΗΜΓ μονήρους μυϊκής ίνας με ερεθισμό
8. Ευαισθησία-ειδικότητα
9. Παθολογικά ευρήματα
  - α. Μυασθένεια
  - β. LAMBERT-EATON
  - γ. Αλλαντίαση
  - δ. Χρόνια ενεργός απονεύρωση
  - ε. Μυοπάθεια

13:00-15:00 ΔΙΑΛΛΕΙΜΑ

15:00-15:30 ΕΠΙΔΕΙΞΗ

15:30-16:00 ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟΣ ΕΡΕΘΙΣΜΟΣ (Θ. Ζαμπέλης)

1. Φυσιολογική βάση
2. Τεχνική
3. Μέθοδος DESMEDT
4. Φυσιολογική εξέταση
5. Παθολογικά ευρήματα
  - α. Μυασθένεια
  - β. LAMBERT-EATON
  - γ. Αλλαντίαση

16:00-17:00 ΕΠΙΔΕΙΞΗ (Θ. Ζαμπέλης)

17:00-18:00 ΠΡΑΚΤΙΚΗ

Τρίτη 25 Σεπτεμβρίου 2012

09:30-10:30 ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΑΓΩΓΗΣ (Θ. Ζαμπέλης)

1. Καταγραφικά ηλεκτρόδια
2. Ερεθιστικά ηλεκτρόδια
3. Σημεία καταγραφής
4. Σημεία ερεθισμού
5. Διάρκεια-ένταση ερεθίσματος (υπο-, υπερμέγιστο)
6. Σύνθετο μυϊκό δυναμικό ενέργειας
7. Μορφολογία-μετρήσεις
8. Σημασία
9. Φυσιολογική μεταβολή του ΣΜΔΕ κατά μήκος του νεύρου
10. Τελικός-λανθάνων χρόνος
11. Ταχύτητα
12. Σημασία
13. Μεταβολή κατά μήκος του νεύρου, θερμοκρασία, ηλικία

10:30-11:30 ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΑΓΩΓΗΣ (Π. Κοκότσης)

1. Καταγραφικά ηλεκτρόδια
2. Σημεία ερεθισμού και καταγραφής
3. Ένταση ερεθίσματος
4. Υπολογισμός μέσου όρου
5. Μορφολογία-μετρήσεις
6. Σημασία
7. Επίδραση θερμοκρασίας, ηλικίας
8. Αξονική-απομυελινωτική βλάβη
9. Σχέση ΑΤΑ-ΚΤΑ-βιοψίας νεύρου

- 11:30-12:00 ΔΙΑΛΛΕΙΜΑ
- 12:00-13:00 ΕΠΙΔΕΙΞΗ-ΚΟΙΝΑ ΝΕΥΡΑ (Π. Κοκότσης)
- 13:00-15:00 ΔΙΑΛΕΙΜΑ
- 15:00-16:00 ΠΡΑΚΤΙΚΗ
- 16:00-17:00 ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΤΑΧΥΤΗΤΕΣ ΑΓΩΓΗΣ (Ν. Καρανδρέας)
1. Αξονική βλάβη
    - α. Οξεία-πρόσφατη
    - β. Χρόνια-παλιά
    - γ. Σχέση ύψους δυναμικού-ταχύτητας
  2. Απομυελινωτική βλάβη
    - α. Χωρίς αποκλεισμό αγωγιμότητας
    - β. Με αποκλεισμό αγωγιμότητας
    - γ. Κριτήρια μερικού αποκλεισμού
    - δ. Σχέση ύψους δυναμικού-ταχύτητας
  3. Διάσπαση, αύξηση της διάρκειας του ΣΜΔΕ
  4. Ακύρωση λόγω διαφοράς φάσης
- 16:00-16:30 ΟΨΙΜΕΣ ΠΡΟΚΛΗΤΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ (Ε.Αναγνώστου)
1. Κύμα-F
    - α. Φυσιολογία
    - β. Μέθοδος
    - γ. Εμμονή
    - δ. Χρονοδιασπορά
    - ε. Παράταση
  2. Αντανακλαστικό Η
    - α. Φυσιολογία
    - β. Μέθοδος
    - γ. Ύψος-σχέση Δ/ΑΡ-σχέση Η/Μ
  3. Τενόντια αντανακλαστικά
  4. Αντανακλαστικό βλεφαρισμού (BLINK REFLEX)
- 16:30-17:00 ΠΡΑΚΤΙΚΗ
- Τετάρτη 26 Σεπτεμβρίου 2012**
- 09:30-10:00 ΠΙΘΑΝΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ (Ν. Καρανδρέας)

1. Κακή επιλογή και τοποθέτηση ηλεκτροδίων
  2. Λανθασμένες συχνότητες διέλευσης
  3. Υπομέγιστος-υπερμέγιστος ερεθισμός
  4. Χαμηλή θερμοκρασία
  5. Λάθη στη μέτρηση των αποστάσεων
  6. Παραλληλαγές ενεύρωσης
  7. Μεγάλα τεχνουργήματα
  8. Λάθη στην αναγνώριση των κυματομορφών
- 10:00-11:00 ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΙΝΩΝ ΜΙΚΡΗΣ ΔΙΑΜΕΤΡΟΥ (Π. Κοκότσης)
1. Συμπαθητική δερματική απάντηση
  2. Δοκιμασίες καρδιαγγειακών αντανakηλαστικών
  3. Ουδός θερμού-ψυχρού
  4. Ποσοτική μέτρηση εφίδρωσης
  5. Άλλες μέθοδοι
- 11:00-11:30 ΔΙΑΛΛΕΙΜΑ
- 11:30-12:00 ΕΠΙΔΕΙΞΗ (Π. Κοκότσης)
- 12:00-13:00 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ (Ν. Καρανδρέας)
1. Μονονευροπάθεια-Οξεία βλάβη [παράδειγμα: κερκιδικό]
  2. Μονονευροπάθεια-Χρόνια βλάβη [παράδειγμα: μέσο]
  3. Πλέγμα [βραχιόνιο]
  4. Ρίζα [Ο5]
  5. Πολυνευροπάθεια-Απομυελινωτική-Οξεία
  6. Πολυνευροπάθεια-Απομυελινωτική-Χρόνια
  7. Πολυνευροπάθεια-Αξονική-Οξεία
  8. Πολυνευροπάθεια-Αξονική-Χρόνια
  9. Πολυνευροπάθεια -Αισθητική
  10. Νόσοι του κινητικού νευρώνα
  11. Νόσοι της νευρομυϊκής σύναψης
  12. Μυοπάθεια
  13. Νόσοι του ΚΝΣ
- 13:00-15:00 ΔΙΑΛΛΕΙΜΑ
- 15:00-16:00 ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ (ανά ομάδα)
- 16:00-17:30 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ (ανά ομάδα)
- 17:30-18:00 ΣΥΖΗΤΗΣΗ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ

HELLENIC
NEUROLOGICAL
SOCIETY

1^η Θεματική Συνάντηση της
Ελληνικής Νευρολογικής Εταιρείας

Επιληψία & Άνοια

Με τη συμμετοχή του
Ιατρικού Συλλόγου Μαγνησίας

9-10 Νοεμβρίου 2012

Βόλος, Ξενοδοχείο Xenia

Α' Ανακοίνωση

1^η Θεματική Συνάντηση της Ελληνικής Νευρολογικής Εταιρείας

Επιληψία & Άνοια

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Με ιδιαίτερη χαρά, σας προσκαλούμε στην **1^η Θεματική Συνάντηση της Ελληνικής Νευρολογικής Εταιρείας με θέμα: «Επιληψία και Άνοια»**, που θα πραγματοποιηθεί από 9 έως 10 Νοεμβρίου 2012, στο Βόλο, στο ξενοδοχείο Xenia.

Οι κύριοι άξονες θεματολογίας της Συνάντησης αφορούν στη διαγνωστική προσέγγιση και στη θεραπευτική αντιμετώπιση της επιληψίας και της άνοιας.

Το Επιστημονικό Πρόγραμμα της εκδήλωσης διαμορφώθηκε από την Οργανωτική Επιτροπή με γνώμονα τις σύγχρονες απόψεις πάνω στη θεματολογία αυτή και θα αναπτυχθεί σε στρογγυλές τράπεζες και διαλέξεις.

Είμαστε πεπεισμένοι ότι τα επιμέρους θέματα της Συνάντησης θα καλύψουν τις ανάγκες όλων μας στο κρίσιμο και συνεχώς εξελισσόμενο πεδίο της θεραπευτικής στα νευρολογικά νοσήματα όπως είναι η άνοια και η επιληψία.

Στη **1^η Θεματική Συνάντηση** θα συμμετάσχουν καταξιωμένοι επιστήμονες, ενώ θα έχουν την ευκαιρία να παρουσιάσουν τις εργασίες τους, κυρίως σε ερευνητικό επίπεδο, ειδικοί και ειδικευόμενοι συνάδελφοι στη νευρολογία και τις νευροεπιστήμες.

Σας ενημερώνουμε ότι κατά τη διάρκεια της Συνάντησης θα πραγματοποιηθεί **Έκτακτη Γενική Συνέλευση** της ΕΝΕ.

Σας καλούμε να συμβάλετε όλοι με τη συμμετοχή σας στην επιτυχία αυτής της 1^{ης} Θεματικής μας Συνάντησης στον όμορφο Βόλο.

Με φιλικούς χαιρετισμούς

Για το Δ.Σ. της ΕΝΕ
Ο Πρόεδρος

Νικόλαος Αρτέμης
Καθηγητής Νευρολογίας ΑΠΘ

1^η Θεματική Συνάντηση της Ελληνικής Νευρολογικής Εταιρείας

Επιληψία & Άνοια

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Πρόεδρος: Νικόλαος Αρτέμης
Αντιπρόεδρος: Κωνσταντίνος Σιτζόγλου
Γραμματέας: Κωνσταντίνος Βαδικόλιας
Ταμίας: Θεόδωρος Αβραμίδης

Μέλη: Ιωάννης Ευδοκιμίδης
 Κωνσταντίνος Κυλιντηρέας
 Νικόλαος Τριανταφύλλου

ΤΟΠΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ανδριοπούλου Γεωργία	Παπακωνσταντίνου Στυλιανός
Γάτος Κωνσταντίνος	Πατρασκάκης Σίμος
Γκάλιος Δημήτριος	Σακκοπούλου Μαρία
Θαλασσινός Γεώργιος	Σκιαθίτη Ειρήνη
Καλοχριστιανάκης Δημήτριος	Σταθάκης Κυριάκος
Κούντρα Περσία – Μαρία	

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
Ημερομηνία & Τόπος Διεξαγωγής

Παρασκευή 9 και Σάββατο 10 Νοεμβρίου 2012
Βόλος, ξενοδοχείο Xenia Volou

Σημαντικές Ημερομηνίες

- Ημερομηνία λήξης υποβολής περιλήψεων εργασιών: **30 Σεπτεμβρίου 2012**
- Γνωστοποίηση αποδοχής εργασιών: **10 Οκτωβρίου 2012**

Δικαίωμα Συμμετοχής

Κατηγορία	Κόστος συμμετοχής
Ειδικευμένοι	150€
Ειδικευόμενοι	100€
Νοσηλεύτες	50€
Φοιτητές*	Δωρεάν

* Αφορά μόνο τους προπτυχιακούς φοιτητές με την επίδειξη της φοιτητικής τους ταυτότητας. Δεν ισχύει για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Το δικαίωμα Συμμετοχής περιλαμβάνει:

• Ειδικευμένοι & Ειδικευόμενοι Ιατροί, Νοσηλεύτες • Παρακολούθηση Επιστημονικού Προγράμματος • Επίσκεψη στον Εκθεσιακό Χώρο • Συνεδριακό Υλικό • Διαλείμματα Καφέ • Ελαφριά Γεύματα • Πιστοποιητικό Συμμετοχής	• Φοιτητές • Παρακολούθηση Επιστημονικού Προγράμματος • Επίσκεψη στον Εκθεσιακό Χώρο • Πιστοποιητικό Συμμετοχής

Διαμονή

Όνομα Ξενοδοχείου	Κατηγορία	Μονόκλινο δωμάτιο (city view)	Δίκλινο δωμάτιο (city view)	Δίκλινο δωμάτιο (sea view)
Xenia Volou	Deluxe	80,00€	100,00€	130,00€

Η παραπάνω τιμή είναι ανά ημέρα και περιλαμβάνει πρωινό και όλους τους νόμιμους φόρους.

Για να συμπληρώσετε και να αποστείλετε το δελτίο συμμετοχής και διαμονής, παρακαλούμε όπως επισκεφτείτε την ιστοσελίδα: www.globalevents.gr

Πιστοποιητικό

Σε όλους τους συμμετέχοντες της Συνάντησης θα δοθεί πιστοποιητικό παρακολούθησης.

Μόρια Συνεχιζόμενης Ιατρικής Εκπαίδευσης (CME)

Στη Συνάντηση θα χορηγηθούν μόρια Συνεχιζόμενης Ιατρικής Εκπαίδευσης αμοιβαία αναγνωρίσιμα από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο.

Έκθεση

Κατά τη διάρκεια του Συνάντησης θα λειτουργεί έκθεση φαρμακευτικών.

Ελληνική Νευρολογική Εταιρεία

Αλκμάνος 10, 11528 Αθήνα
Τηλ.: 2107247056, fax:2107247556, email:info@enee.gr

Γραμματεία διοργάνωσης Συνάντησης

Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε να επικοινωνήσετε με τη γραμματεία της Συνάντησης:

Θεσσαλονίκη: Σταδίου 50 Α, 555 35 Πυλαία Θεσσαλονίκης
Τηλ.: 2310 247734, 2310 247743, fax: 2310 247746, email: info@globalevents.gr

Αθήνα: Παλαιολόγου Μπενιζέλου 6, 10 556 Αθήνα
Τηλ.: 210 3250260, fax: 210 3259999, email: athens@globalevents.gr

www.globalevents.gr